

ВІЙСЬКОВИЙ СТАНДАРТ

ВСТ 20.39:0000.001:2025(02)

**КОМПЛЕКСНА СИСТЕМА
ЗАГАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ ДО
ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ.**

**СИСТЕМА ЗАГАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ
ВИМОГ ДО ВИДІВ (ТИПІВ)
ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ.**

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

ВІЙСЬКОВИЙ СТАНДАРТ

ВСТ 20.39:0000.001:2025(02)

**КОМПЛЕКСНА СИСТЕМА
ЗАГАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ ДО
ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ.**

**СИСТЕМА ЗАГАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ
ВИМОГ ДО ВИДІВ (ТИПІВ)
ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ.**

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

ПЕРЕДМОВА

I. РОЗРОБЛЕНО: Головне управління технічного оцінювання та контролю якості озброєння та військової техніки.

РОЗРОБНИКИ: Юрій Грідін (керівник розробки), Жанна Ковган, Олексій Таранов.

II. ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ начальника Головного управління технічного оцінювання та контролю якості озброєння та військової техніки від 05.08.2025 № 33 з 15.08.2025.

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ НОМЕР: 0172.

III. НА ЗАМІНУ: ВСТ 20.39.0000.001:2023(01) “Комплексна система загальних технічних вимог до озброєння та військової техніки. Система загальних технічних вимог до видів (типів) озброєння та військової техніки. Основні положення”. З набуттям чинності цього ВСТ вважати ГОСТ В 20.39.106-83 “Комплексная система общих технических требований к военной технике. Экономические требования. Номенклатура и порядок выбора” (“Комплексна система загальних технічних вимог до військової техніки. Економічні вимоги. Номенклатура та порядок вибору”) таким, що не застосовується у секторі безпеки і оборони України.

Примітка. Нормативні документи загальних технічних вимог колишнього СРСР ОТТ 1.0.1-80, ОТТ 1.0.2-88, ОТТ 1.0.3-88, ОТТ 1.0.4-88 та ОТТ 1.0.5-88 не застосовують у секторі безпеки і оборони України після набуття чинності ВСТ 20.39.0000.001:2023(01).

IV. Цей військовий стандарт розроблено відповідно до вимог ДСТУ В 20.39.101:2021 “Комплексна система загальних технічних вимог до озброєння та військової техніки. Основні положення” та ВСТ 001.001:2023(01) “Військова стандартизація. Вимоги до побудови, викладення, оформлення, позначення та змісту військових стандартів”.

V. Розробник не несе відповідальності за наслідки застосування цього військового стандарту не за призначенням.

VI. Цей військовий стандарт не призначений для продажу. Обмеження щодо розмноження та розповсюдження відсутні.

VII. Коментарі, пропозиції та запитання щодо цього військового стандарту необхідно адресувати до Головного управління технічного оцінювання та контролю якості озброєння та військової техніки.

VIII. ОБЛІК ЗМІН ТА ПОПРАВОК

[illegible]

ЗМІСТ

Вступ	5
1. Сфера застосування.....	5
2. Нормативні посилання.....	5
3. Терміни та визначення понять	8
4. Умовні позначки та скорочення	10
5. Загальні положення	10
6. Структура та склад системи загальних технічних вимог до видів (типів) озброєння та військової техніки	16
7. Особливості побудови, викладення, оформлення, позначення та змісту військових стандартів системи загальних технічних вимог до видів (типів) озброєння та військової техніки	21
Додаток 1 Орієнтовний зміст загальних технічних вимог	27
Додаток 2 Бібліографія	42

ВСТУП

Цей військовий стандарт (далі — ВСТ) розроблено для встановлення основних положень щодо системи загальних технічних вимог до видів (типів) озброєння та військової техніки (далі — ОВТ), які доповнюють положення ДСТУ В 20.39.101 стосовно стандартів 2-го та 3-го рівнів узагальнення вимог комплексної системи загальних технічних вимог до ОВТ (далі — КСЗТВ).

Цей ВСТ є невід'ємною частиною КСЗТВ.

ВСТ доповнює вимоги ВСТ 001.001 в частині, що стосується викладення та оформлення ВСТ системи загальних технічних вимог до видів (типів) ОВТ.

1. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Цей ВСТ установлює основні положення щодо системи загальних технічних вимог до видів (типів) ОВТ (далі — СЗТВ).

1.2. Цей ВСТ застосовують в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України під час розроблення ВСТ СЗТВ. Також цей ВСТ може застосовуватись іншими складовими сектору безпеки і оборони України.

1.3. Цей ВСТ поширюється на види (типи) виробів ОВТ та їхні складові частини, до яких висувають загальні технічні вимоги.

2. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому ВСТ зазначено положення інших стандартів через датовані та недатовані посилання. Ці нормативні посилання наведено у відповідних місцях тексту, а перелік стандартів подано в таблиці 1. У разі датованих посилань пізніші зміни до будь-якого з цих видань або перегляд їх стосуються цього ВСТ тільки тоді, коли їх уведено за допомогою змін чи перегляду. У разі недатованих посилань потрібно користуватися останнім виданням наведених стандартів.

Таблиця 1 — Нормативні посилання

Познака документа	Назва
ДСТУ 1.5:2015	Національна стандартизація. Правила розроблення, викладання та оформлення національних нормативних документів
ДСТУ В 15.005:2022	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Зінтегрована логістична підтримка на стадіях життєвого циклу озброєння та військової техніки. Основні положення

Позначка документа	Назва
ДСТУ В 15.010:2023	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Керування надійністю. Основні положення
ДСТУ В 15.011:2023	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Наукові і науково-технічні експертизи, аналізи та аудити. Основні положення
ДСТУ В 15.012:2023	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Стадії життєвого циклу програмних засобів. Основні положення
ДСТУ В 15.101:2022	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Тактико-технічне (технічне) завдання на виконання науково-дослідної роботи
ДСТУ В 15.102:2023	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Тактико-технічне (технічне) завдання на виконання аванпроєкту (складової частини аванпроєкту). Загальні вимоги до побудови, змісту, викладення, оформлення, видання та коригування
ДСТУ В 15.111:2022	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Стандартизація та уніфікація озброєння та військової техніки. Правила проведення робіт
ДСТУ В 15.112:2025	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Уніфікація
ДСТУ В 15.201:2022	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Тактико-технічне (технічне) завдання на виконання дослідно-конструкторської роботи. Загальні вимоги до побудови, змісту, викладення, оформлення, видання та коригування
ДСТУ В 15.209:2022	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Обмежувальні переліки складових частин і матеріалів, що дозволені до застосування в озброєнні та військовій техніці
ДСТУ В 15.211:2023	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Програми і методики випробувань. Основні положення
ДСТУ В 15.301:2023	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Поставлення на виробництво озброєння та військової техніки. Правила проведення робіт
ДСТУ В 15.306:2021	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Зобов'язання гарантійні. Основні положення
ДСТУ В 15.307:2023	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Випробування та приймання серійних виробів озброєння та військової техніки. Основні положення
ДСТУ В 15 602:2022	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Ремонт озброєння та військової техніки. Основні положення. Класифікація
ДСТУ В 15.702:2022	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Установлення та продовження строку дії призначених показників. Основні положення

ВСТ 20.39:0000.001:2025(02)

Познака документа	Назва
ДСТУ В 15.704:2022	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Логістична підтримка використання (експлуатування) озброєння та військової техніки. Основні положення
ДСТУ В 15.803:2023	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Керування старінням та вилучення озброєння та військової техніки. Основні положення
ДСТУ В 15.901:2024	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Метрологічна діяльність. Основні положення
ДСТУ В 20.39.101:2021	Комплексна система загальних технічних вимог до озброєння та військової техніки. Основні положення
ДСТУ В 20.39.109:2021	Комплексна система загальних технічних вимог до озброєння та військової техніки. Маркування продукції оборонного призначення. Загальні технічні вимоги
ДСТУ В 8821-1:2018	Стандартизація у сфері озброєння та військової техніки. Частина 1. Основні терміни та визначення понять
ДСТУ 2860-94	Надійність техніки. Терміни та визначення
ДСТУ 8957:2019	Дизайн і ергономіка. Комплекси безпілотних повітряних суден. Номенклатура показників якості
ВСТ 01.001.002 – 2020(03)	Військова стандартизація. Терміни та визначення
ВСТ 20.39:1080.001:2025(01)	Комплексна система загальних технічних вимог до озброєння та військової техніки. Засоби маскуванню, приховування та імітації. Загальні технічні вимоги
ВСТ 400.001:2024(01)	Логістичне забезпечення. Технічна підтримка наземних операцій (STANAG 2633 Ed. 1/ AMaintP-01 Ed. A "Maintenance Support of Land Operations", IDT)
ДК 020:2016	Єдиний класифікатор предметів постачання
ГОСТ В 20.39.308-76	Комплексная система общих технических требований к военной технике. Аппаратура, приборы, устройства и оборудование военного назначения. Общие технические требования, методы контроля и испытаний. Конструктивно-технические требования (Комплексна система загальних технічних вимог до військової техніки. Апаратура, прилади, пристрої та обладнання військового призначення. Загальні технічні вимоги, методи контролю та випробувань. Конструктивно-технічні вимоги)
ГОСТ В 9.001-72	Единая система защиты от коррозии и старения. Военная техника. Упаковка для транспортирования и хранения. Общие требования (Єдина система захисту від корозії та старіння. Військова техніка. Пакування для транспортування та зберігання. Загальні вимоги)

Позначка документа	Назва
ГОСТ В 9.003-80	Единая система защиты от коррозии и старения. Военная техника. Общие требования к условиям хранения (Єдина система захисту від корозії та старіння. Військова техніка. Загальні вимоги до умов зберігання)
ГОСТ В 9.013-73	Единая система защиты от коррозии и старения. Боеприпасы. Покрытия лакокрасочные, консервационные и герметизирующие материалы (Єдина система захисту від корозії та старіння. Боеприпаси. Покриття лакофарбові, консерваційні та герметизуючі матеріали)

Примітка. Чинність стандартів та класифікаторів, на які є посилання в цьому ВСТ, перевіряють згідно з офіційними виданнями органів стандартизації, які приймали ці стандарти.

Якщо стандарт, на який є посилання, замінено новим або до нього внесені зміни, треба застосовувати новий стандарт, охоплюючи всі внесені зміни до нього.

3. ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

У цьому ВСТ вжито терміни та відповідні їм визначення, наведені в ДСТУ 1.5, ДСТУ В 15.211, ДСТУ В 8821-1, ДСТУ В 20.39.101 та ВСТ 01.001.002.

Нижче подано терміни, додатково вжиті в цьому ВСТ, та їх визначення.

3.1. Комплексна система загальних технічних вимог до озброєння та військової техніки; КСЗТВ

Комплекс взаємопов'язаних національних і військових стандартів у сфері озброєння та військової техніки, що встановлюють склад і показники загальних тактико-технічних (технічних) вимог до виробів озброєння та військової техніки, а також загальні вимоги до методів їх контролювання та випробування (ДСТУ В 20.39.101)

3.2. Система загальних технічних вимог до видів (типів) озброєння та військової техніки; СЗТВ

Система взаємопов'язаних військових стандартів, що встановлюють склад і показники загальних технічних вимог до видів (типів) виробів озброєння та військової техніки, а також загальні вимоги до методів їх контролювання та випробування

3.3. Військовий стандарт загальних технічних вимог; ВСТ ЗТВ

Військовий стандарт, що встановлює загальні технічні вимоги до певної групи виробів озброєння та військової техніки або їхніх складових частин і типових методик (методів) їх випробування (контролювання)

Примітка. Згідно з ДСТУ В 20.39.101, ВСТ у КСЗТВ також можуть бути організаційно-методичними і загальнотехнічними, встановлювати терміни, визначення понять та класифікацію.

3.4. Загальні [тактико-технічні] [технічні] вимоги; ЗТВ

Сукупність [тактико-технічних] [технічних] вимог, що встановлюють для групи виробів озброєння та військової техніки або їхніх складових частин спільної призначеності, або за іншою спільною ознакою

Примітка 1. Зазвичай до групи виробів ОВТ належать однорідні вироби ОВТ (див. 3.3).

Примітка 2. Далі по тексті ВСТ для зручності викладення замість словосполучення “[тактико-технічні] [технічні] вимоги” використано словосполучення “технічні вимоги”.

3.5. Однорідні вироби озброєння та військової техніки

Вироби з властивостями, мінливість яких обмежена певними допустимими межами для кожної її характеристики (параметра).

Примітка. Однорідні вироби ОВТ не є ідентичними

3.6. Мінливість виробів озброєння та військової техніки

Властивість виробів, яка полягає в тому, що параметри чи показники їх якості набувають різних значень

3.7. Вид виробу озброєння та військової техніки

Сукупність виробів, об'єднаних спільністю функційних завдань (ДСТУ В 8821-1)

Примітка. До видів ОВТ належать, наприклад: літаки, танки, зенітно-ракетні системи (комплекси).

3.8. Тип виробу озброєння та військової техніки

Умовна позначка виробу, складової частини або комплектувального виробу з притаманними йому тактико-технічними характеристиками (ДСТУ В 8821-1)

Примітка. До типів виробів ОВТ належать: танк Т-64, літак Су-27 тощо.

3.9. Методика випробувань

Організаційно-методичний документ, у якому міститься опис методу, умов та засобів випробувань, правил добору та/чи виготовлення зразків, алгоритми виконання операцій для визначення однієї чи кількох взаємопов'язаних характеристик властивостей об'єкта, форми наведення даних та оцінювання точності, ймовірності результатів, вимоги щодо безпеки та охорони довкілля

(ДСТУ В 15.211)

3.10. Типова методика випробувань

Методика випробувань, яка встановлює загальні вимоги до виконання випробувань групи однорідної (однотипної) продукції (ДСТУ В 15.211)

3.11. Технічна вимога (до виробу)

Якісна або кількісна характеристика властивостей виробу для встановлення потреб або обмежень стосовно цього виробу

3.12. [Економічні] [техніко-економічні] вимоги до виробу озброєння та військової техніки

Вимоги у вартісному вимірнику, що застосовують до виробів озброєння та військової техніки (матеріалів, складників виробів озброєння та військової техніки) на усіх стадіях їх життєвого циклу, з метою забезпечення економії та раціонального використання матеріальних, людських та енергетичних ресурсів [10]

3.13. Технологічність конструкції (виробу)

Сукупність властивостей конструкції виробу, що визначають її пристосованість до досягнення оптимальних витрат під час виробництва, підтримування (технічного обслуговування та ремонтування) для встановлених показників якості, обсягу випуску та умов виконання робіт [12]

3.14. [Науково-технічний] [технічний] рівень виробу

Значення зінтегрованого показника або сукупності показників, які характеризують ступінь відповідності характеристик досліджуваного об'єкта сучасному рівню наукових і технічних знань та вимогам замовника (базовим показникам) (див. також ДСТУ В 15.011)

Примітка. Значення базових показників для досліджуваного виробу ОВТ визначають відповідно до загальноновизнаних методів (рекомендацій) щодо аналізування, а також на підставі вимог стандартів.

4. УМОВНІ ПОЗНАКИ ТА СКОРОЧЕННЯ

У цьому ВСТ застосовано такі умовні позначки та скорочення:

АпВП	–	апаратура військового призначення
ВЗК	–	Війська зв'язку та кіберзв'язку
ВСТ	–	військовий стандарт
ВМС	–	Військово-Морські Сили
ДКР	–	дослідно-конструкторська робота
ДШВ	–	Десантно-штурмові війська
ЖЦ	–	життєвий цикл
ЗІП	–	запасні частини, інструменти, приладдя і матеріали
ЗТВ	–	загальні технічні вимоги

КСЗТВ	–	комплексна система загальних технічних вимог до озброєння та військової техніки
МС	–	Медичні сили
ОВТ	–	озброєння та військова техніка
ОТТ	–	общие технические требования (загальні технічні вимоги)
ПрЗ	–	програмні засоби
ПС	–	Повітряні Сили
СБС	–	Сили безпілотних систем
СВ	–	Сухопутні війська
СЗТВ	–	система загальних технічних вимог до видів (типів) озброєння та військової техніки
СЛ	–	Сили логістики
СП	–	Сили підтримки
ССО	–	Сили спеціальних операцій

5. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. СЗТВ є підсистемою КСЗТВ, структура і склад якої визначений ДСТУ В 20.39.101. Узагальнення вимог у СЗТВ виконують для 2-го та 3-го рівнів узагальнення КСЗТВ (див. ДСТУ В 20.39.101):

2-й — вимоги до видів (типів) систем, комплексів, зразків ОВТ;

3-й — вимоги до складових частин систем, комплексів, зразків ОВТ.

Примітка. Далі по тексті ВСТ під “виробами ОВТ” треба розуміти “системи, комплекси, зразки ОВТ”, а під “складовими частинами” — “складові частини систем, комплексів, зразків ОВТ”.

Метою СЗТВ є підвищення якості виробів ОВТ через визначення та встановлення сучасних вимог до них, з урахуванням досвіду та умов бойового застосування, використання (експлуатування) й підтримування, а також передових досягнень науки й техніки. Вимоги ВСТ СЗТВ мають забезпечувати випереджувальний розвиток ОВТ.

5.2. Об’єктами стандартизації у СЗТВ є:

- 1) групи однорідних виробів ОВТ та їхніх складових частин;
- 2) загальні технічні вимоги (далі – ЗТВ) до груп однорідних виробів ОВТ та їхніх складових частин;
- 3) типові методики (методи) випробування (контролювання).

За потреби розробляють ВСТ загальновидових, міжвидових та видових ЗТВ (див. 5.5) на складові частини, які входять до складу неоднорідних виробів ОВТ (виробів ОВТ різної призначеності).

Примітка. Тут і далі під ВСТ видових ЗТВ також треба розуміти і ВСТ ЗТВ до ОВТ окремих родів військ (див. 5.6 та 6.3).

5.3. ВСТ СЗТВ не мають суперечити національним стандартам і ВСТ вищих рівнів узагальнення та повинні забезпечувати спадкоємність у КСЗТВ.

Примітка. ВСТ 3-го рівня узагальнення не повинні суперечити ВСТ 2-го рівня узагальнення та національним стандартам і ВСТ 1-го рівня узагальнення, а ВСТ 2-го рівня узагальнення — національним стандартам і ВСТ 1-го рівня узагальнення.

5.4. Номенклатура груп основних вимог (далі — група технічних вимог), за якими здійснюють зв'язок та забезпечують спадкоємність всередині СЗТВ, охоплює:

- 1) вимоги щодо призначеності;
- 2) вимоги щодо живучості та стійкості до зовнішніх впливів і чинників (зокрема й захисту від корозії та старіння);
- 3) вимоги щодо надійності;
- 4) вимоги щодо радіоелектронного захисту;
- 5) конструктивні вимоги;
- 6) вимоги щодо технологічності;
- 7) вимоги щодо стандартизації та уніфікації (зокрема й сумісності та взаємозамінності);
- 8) вимоги до програмних засобів (далі — ПрЗ);
- 9) вимоги щодо якості й технічного рівня (зокрема й щодо контролювання якості);
- 10) вимоги щодо дизайну, ергономіки й технічної естетики;
- 11) вимоги щодо підтримування (зокрема з технічного обслуговування та ремонтування);
- 12) вимоги щодо транспортування і зберігання;
- 13) вимоги щодо безпеки та охорони довкілля;
- 14) вимоги щодо прихованості та маскуванню;
- 15) вимоги щодо забезпечення єдності вимірювань (метрологічні вимоги);
- 16) економічні вимоги;
- 17) вимоги щодо маркування та ідентифікування;
- 18) вимоги щодо вилучення (розбирання, демілітаризації, утилізації, захоронення).

За потреби створюють додаткові групи технічних вимог.

5.5. ВСТ СЗТВ зазвичай розробляють для груп однорідних виробів ОВТ (складових частин) — виробів ОВТ (складових частин) одного чи кількох видів (типів).

Оскільки розроблення ВСТ СЗТВ на всі групи основних вимог згідно з 5.4 є дуже складним, ВСТ СЗТВ зазвичай розробляють на одну чи декілька груп вимог — тобто на ті групи вимог, де є можливість визначити

єдині технічні вимоги для групи однорідних виробів ОВТ (складових частин).

ВСТ СЗТВ на види виробів ОВТ розробляють до проведення дослідно-конструкторських робіт зі створення нових однорідних виробів ОВТ.

ВСТ СЗТВ на типи виробів ОВТ розробляють до проведення дослідно-конструкторських робіт щодо модернізації наявних однорідних виробів ОВТ.

Примітка. Наприклад, з метою модернізації розроблено ВСТ міжвидових загальних технічних (тактико-технічних) вимог на бойові машини піхоти типів БМП-1, БМП-2 для кількох видів Збройних Сил України.

5.6. Залежно від сфери розповсюдження ВСТ СЗТВ поділяють на:

- 1) організаційно-методичні та загальнотехнічні;
- 2) загальновидові ЗТВ;
- 3) міжвидові ЗТВ;
- 4) видові ЗТВ.

За потреби у СЗТВ розробляють ВСТ на терміни та визначення понять, наприклад, для певної групи технічних вимог.

Також у СЗТВ можуть розроблятись окремі ВСТ на класифікацію, якщо це потрібно для викладення ЗТВ. Класифікація може бути окремим розділом (підрозділом) ВСТ загальновидових, міжвидових чи видових ЗТВ.

5.6.1. До організаційно-методичних ВСТ СЗТВ належать цей стандарт та інші стандарти, якими встановлюють загальні положення, терміни та визначення позначених ними понять, правила та норми відбирання вимог тощо. Їхній зміст має відповідати вимогам основоположних національних стандартів КСЗТВ.

5.6.2. ВСТ загальновидових ЗТВ розповсюджуються на вироби ОВТ всіх видів, окремих родів військ (сил) Збройних Сил України (військового формування сектору безпеки і оборони).

5.6.3. ВСТ міжвидових ЗТВ розповсюджуються на вироби ОВТ двох і більше видів, окремих родів військ (сил) Збройних Сил України (військових формувань сектору безпеки і оборони).

Якщо загальні технічні вимоги до об'єкта стандартизації вже встановлено ВСТ загальновидових ЗТВ, то ВСТ міжвидових ЗТВ не розробляють. Водночас ВСТ міжвидових ЗТВ можуть доповнювати вимоги ВСТ загальновидових ЗТВ.

5.6.4. ВСТ видових ЗТВ розповсюджуються на вироби ОВТ одного виду, окремого роду військ (сил) Збройних Сил України (військового формування сектору безпеки і оборони).

Якщо ЗТВ до об'єкта стандартизації вже встановлено ВСТ загальновидових або міжвидових ЗТВ, то ВСТ видових ЗТВ не розробляють. Водночас ВСТ видових ЗТВ можуть доповнювати вимоги ВСТ загальновидових або міжвидових ЗТВ.

5.6.5. ВСТ загальновидових, міжвидових та видових ЗТВ можуть тільки доповнювати вимоги національних стандартів і ВСТ 1-го рівня узагальнення. Дублювання вимог стандартів 1-го рівня узагальнення КСЗТВ у ВСТ СЗТВ заборонено. За потреби встановлення відповідних вимог у ВСТ СЗТВ наводять посилання на стандарти 1-го рівня узагальнення КСЗТВ.

5.6.6. Якщо ЗТВ для однієї чи кількох груп технічних вимог, викладені у стандартах 1-го рівня узагальнення КСЗТВ, є вичерпними, то ВСТ СЗТВ для цих груп вимог не розробляють.

5.7. Класифікування об'єктів стандартизації у СЗТВ здійснюють згідно з національним класифікатором ДК 020.

5.8. ВСТ СЗТВ використовують для:

1) розроблення оперативно-стратегічних, оперативно-тактичних і тактико-технічних вимог на перспективні вироби ОВТ згідно з [9];

2) розроблення тактико-технічних (технічних) завдань на виконання науково-дослідних робіт, аванпроектів і дослідно-конструкторських робіт з розроблення (модернізації) виробів ОВТ, згідно з ДСТУ В 15.101, ДСТУ В 15.102 та ДСТУ В 15.201;

3) розроблення технічних специфікацій для закупівлі готових (commercial-off-the-shelf) виробів ОВТ, їхніх складових частин, ПрЗ та засобів підтримування, згідно з [1];

4) розроблення програм і методик випробування на конкретний об'єкт випробування (виріб ОВТ, складова частина, ПрЗ тощо), згідно з ДСТУ В 15.211, ДСТУ В 15.301, ДСТУ В 15.307 та [3];

5) розроблення методів контролювання якості виробів ОВТ, їхніх складових частин, ПрЗ та засобів підтримування під час виробництва;

6) розроблення обмежувальних переліків згідно з ДСТУ В 15.209;

7) розроблення національних стандартів і ВСТ 4-го і 5-го рівнів узагальнення КСЗТВ (див. також ДСТУ В 20.39.101).

Застосування ВСТ СЗТВ дозволяє:

- 1) забезпечити випереджувальний розвиток ОВТ;
- 2) визначити оптимальний склад технічних вимог до виробів ОВТ;
- 3) оперативно запроваджувати досвід бойового застосування виробів ОВТ;
- 4) забезпечити високий рівень уніфікованості виробів ОВТ, їх сумісність і взаємозамінність;
- 5) збільшити обсяги виробництва і модернізації виробів ОВТ;
- 6) скоротити витрати часу і ресурсів для ремонтування виробів ОВТ (зокрема пошкоджених під час бойових дій);
- 7) зменшити час і витрати на випробування виробів ОВТ;
- 8) спростити розроблення та погодження оперативно-стратегічних, оперативно-тактичних і тактико-технічних вимог на перспективні вироби ОВТ, тактико-технічних (технічних) завдань на науково-дослідні роботи, аванпроекти та дослідно-конструкторські роботи, специфікацій для закупівлі готових виробів ОВТ;
- 9) зменшити корупційні ризики щодо розроблення технічних вимог до виробів ОВТ під конкретного виробника (постачальника).

5.9. Джерелами інформації для розроблення ВСТ СЗТВ є:

- 1) аналіз наявних аналогів виробів ОВТ і тенденцій розвитку ОВТ;
- 2) досвід бойових дій та бойового застосування виробів ОВТ;
- 3) результати оборонного планування згідно з [6];
- 4) результати виконаних і поточних науково-дослідних робіт, аванпроектів та дослідно-конструкторських робіт зі створення (модернізації) виробів ОВТ;
- 5) стандарти НАТО та стандарти у сфері оборони держав-членів НАТО;
- 6) міжнародні та європейські стандарти, галузеві стандарти;

Примітка. Тут і далі під галузевими стандартами треба розуміти стандарти або нормативні документи міжнародних та інших організацій, які здійснюють діяльність зі стандартизації у певній галузі (сфері), наприклад: рекомендації Міжнародної організації цивільної авіації (ICAO), специфікації Європейської асоціації авіаційно-космічної й оборонної промисловості (ASD).

- 7) термінологічні джерела;
- 8) міждержавні стандарти ГОСТ В (серії ГОСТ В 20.39, ГОСТ В 20.57, ГОСТ В 9, ГОСТ В 29 тощо) та ОТТ колишнього СРСР;
- 9) раніше розроблені оперативно-стратегічні, оперативно-тактичні та загальні (тактико-технічні) вимоги до ОВТ.

5.10. Загальні вимоги до побудови, викладення, оформлення, позначення та змісту військових стандартів ВСТ СЗТВ — згідно з ВСТ 001.001.

5.11. Під час розроблення ВСТ СЗТВ посилання на міждержавні стандарти (ГОСТ В та ОТТ) колишнього СРСР можливе у разі відсутності необхідної інформації в національних або військових стандартах. Рішення щодо застосування згаданих нормативних документів приймає замовник робіт з військової стандартизації.

З метою уникнення посилання на міждержавні ГОСТ В та ОТТ колишнього СРСР рекомендовано переробляти (переглядати) зміст положень цих нормативних документів і долучати їх до тексту відповідних розділів ВСТ СЗТВ. У такому випадку в розділі ВСТ “Передмова” вказують відомості щодо подальшого незастосування міждержавних ГОСТ В та/чи ОТТ колишнього СРСР відповідно до 7.2.1.

Примітка. Приклад оформлення відомостей про незастосування міждержавних ГОСТ В та/чи ОТТ колишнього СРСР наведено у розділі “Передмова” цього ВСТ.

5.12. Гриф обмеження доступу для ВСТ СЗТВ встановлюють згідно з [2], [4], [5], [7] та [8].

5.13. Відомості про чинні ВСТ СЗТВ розміщують у Каталогі ВСТ окремим розділом з назвою “Система загальних технічних вимог до видів (типів) озброєння та військової техніки” після індексу “20.39”. Якщо ВСТ СЗТВ розробляють на основі міждержавного ГОСТ В, то зазначають, що згаданий стандарт вважають таким, що не застосовується у секторі безпеки і оборони України.

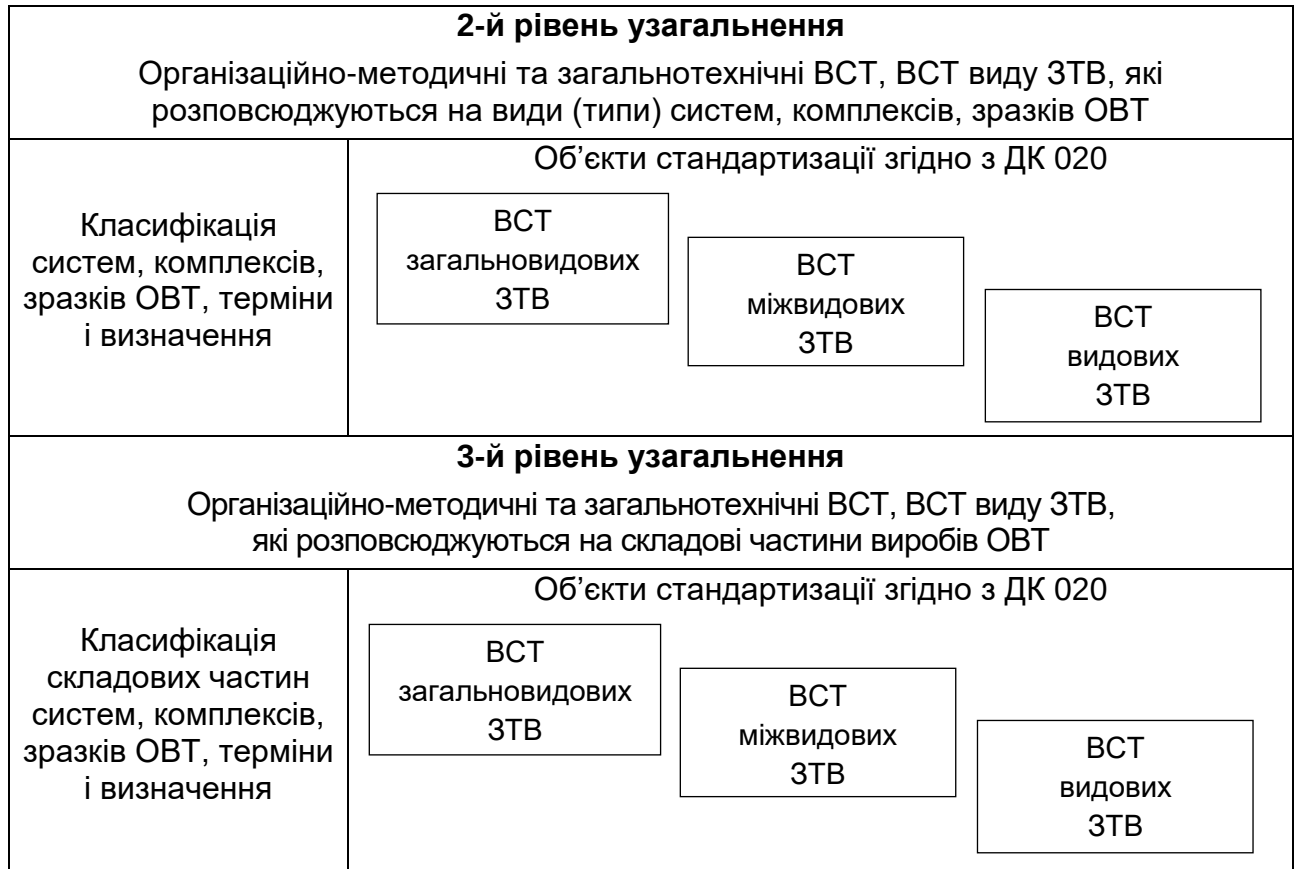
6. СТРУКТУРА ТА СКЛАД СИСТЕМИ ЗАГАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ ДО ВИДІВ (ТИПІВ) ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ

6.1. Згідно з ДСТУ В 20.39.101, СЗТВ охоплює класифікаційні групи КСЗТВ ОБТ згідно з таблицею 2.

Таблиця 2 — Класифікаційні групи СЗТВ

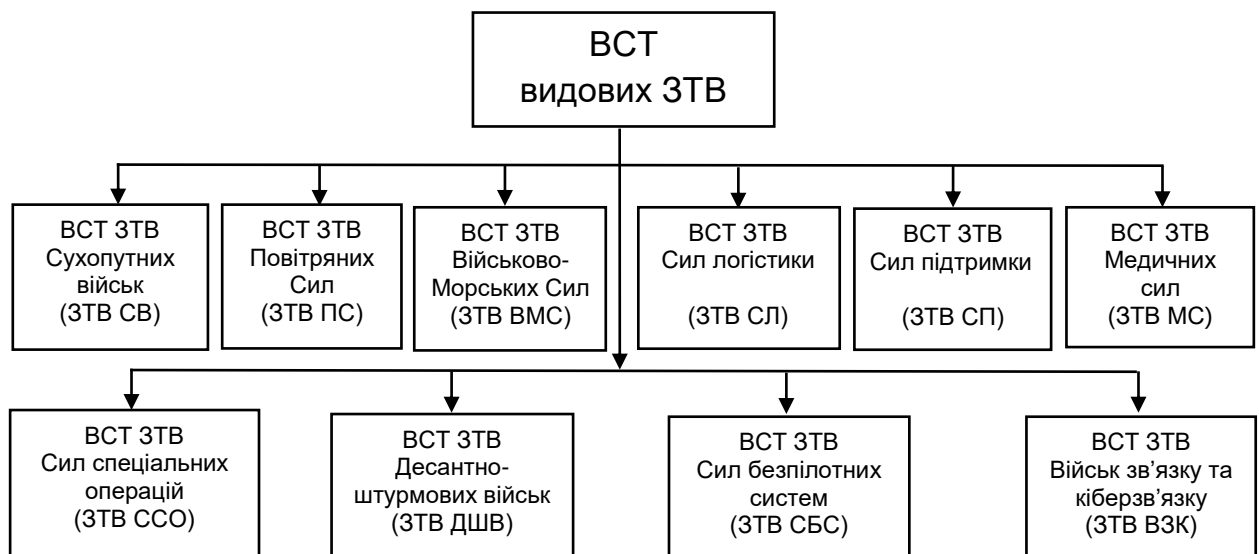
Шифр групи згідно з ДСТУ В 20.39.101	Назва класифікаційної групи згідно з ДСТУ В 20.39.101
2	ВСТ, які поширюються на види (типи) систем, комплексів, зразків ОБТ
3	ВСТ, які поширюються на складові частини виробів ОБТ

6.2. За рівнями узагальнення та рівнями розповсюдження СЗТВ виглядає згідно з рисунком 1.

Структура СЗТВ
Рисунок 1

6.3. Поділ ВСТ видових ЗТВ — згідно з рисунком 2.

Поділ ВСТ видових ЗТВ
Рисунок 2

6.4. Номенклатура груп технічних вимог відповідно до 5.4 і кодові позначення класифікаційних угруповань за ДК 020 утворюють матрицю ЗТВ (див. рисунок 3), яка дозволяє достатньо точно ідентифікувати об'єкти стандартизації у СЗТВ.

Кодове позначення класифікаційних угруповань згідно з ДК 020	Номенклатура груп технічних вимог (згідно з 5.4)							
	щодо призначеності	щодо живучості та стійкості	до зовнішніх впливів і чинників	щодо надійності	щодо радіоелектронного захисту		щодо маркування та ідентифікування	щодо вилучення
1005	+	+	+	+	-		+	
1010								
1015								
1020								
.....								

ВСТ загальновидових ЗТВ
“КСЗТВ ОВТ.
Зброя вогнепальна калібром до 30 мм.
Загальні вимоги щодо призначеності.
Методи випробування”
ВСТ 20.39:1005.002:20XX(01)

ВСТ загальновидових ЗТВ
“КСЗТВ ОВТ.
Зброя вогнепальна калібром до 30 мм.
Загальні вимоги щодо надійності.
Методи випробування”
ВСТ 20.39:1005.003:20XX(01)

Матриця загальних технічних вимог

Рисунок 3

6.5. Формування групи ВСТ СЗТВ здійснюють в такій послідовності:

1) визначення об'єкта стандартизації — групи однорідних виробів ОВТ, до яких можна встановити ЗТВ, а також визначення сфери розповсюдження ЗТВ (загальновидові, міжвидові чи видові) відповідно до 5.5;

2) визначення груп технічних вимог, що стосуються об'єкта стандартизації;

Примітка. Наприклад, на зброю вогнепальну калібром до 30 мм не встановлюють вимоги щодо радіоелектронного захисту та забезпечення єдності вимірювань.

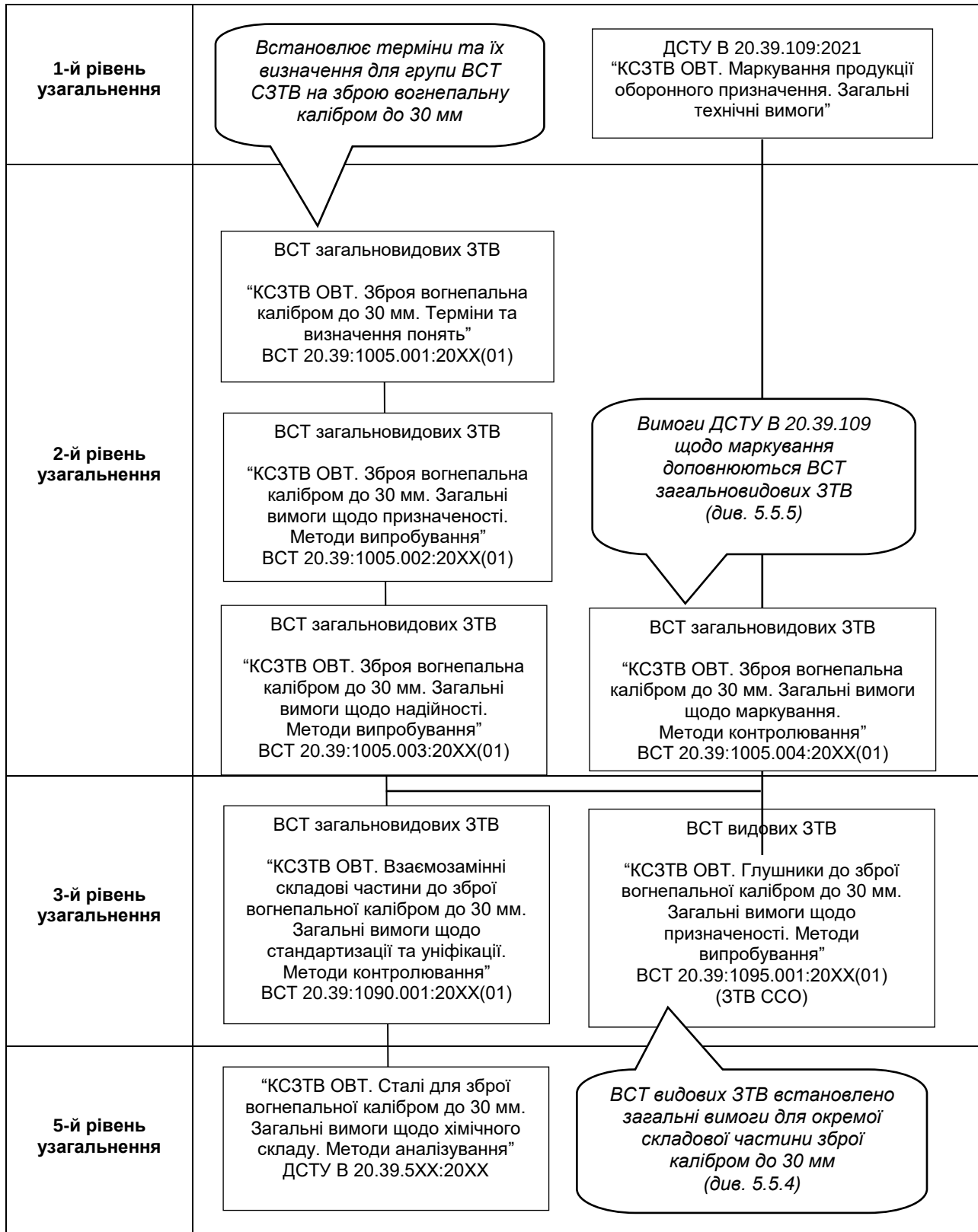
3) визначення груп вимог, за якими можна встановити ЗТВ до об'єкта стандартизації (2-й рівень узагальнення);

4) визначення груп вимог, за якими можна встановити ЗТВ до складових частин об'єкта стандартизації (3-й рівень узагальнення);

5) визначення необхідності у розробленні організаційно-методичних та загальнотехнічних ВСТ СЗТВ щодо визначеного об'єкта стандартизації;

6) визначення національних і військових стандартів інших рівнів узагальнення, які містять вимоги, що стосуються об'єкта стандартизації.

Приклад сформованої групи ВСТ СЗТВ з урахуванням стандартів з інших рівнів узагальнення (1-го та 5-го) КСЗТВ для одного об'єкта стандартизації та його складових частин наведено на рисунку 4.

Приклад групи ВСТ СЗТВ з урахуванням стандартів з інших рівнів узагальнення

Рисунок 4

7. ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ, ВИКЛАДЕННЯ, ОФОРМЛЕННЯ, ПОЗНАЧЕННЯ ТА ЗМІСТУ ВІЙСЬКОВИХ СТАНДАРТІВ СИСТЕМИ

ЗАГАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ ДО ВИДІВ (ТИПІВ) ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ

7.1. Обкладинка і титульний аркуш

7.1.1. Загальні вимоги до оформлення обкладинки і титульного аркуша — згідно з ВСТ 001.001.

7.1.2. Повна позначка ВСТ СЗТВ — згідно з 11.2 ВСТ 001.001 (для ВСТ, що належать до КСЗТВ).

Якщо вимоги ВСТ СЗТВ розповсюджуються на всі класифікаційні групи об'єктів стандартизації згідно з ДК 020, то зазначають чотиризначний код "0000".

Якщо ВСТ СЗТВ охоплює кілька об'єктів стандартизації згідно з ДК 020, то в позначенні ВСТ зазначають чотиризначний код класу об'єкта, який є першим за порядком, а в розділі ВСТ "1. Сфера застосування" наводять всі коди (в дужках) після назв об'єктів стандартизації (див. 7.3.1, приклад 4).

7.1.3. Назва ВСТ СЗТВ складається із групового складника, який визначає належність до КСЗТВ, основного складника, який визначає об'єкт стандартизації згідно з ДК 020, і додаткових складників, перший з яких визначає групу (групи) вимог.

Останнім додатковим складником назви ВСТ СЗТВ наводять словосполучення: "Метод випробування" або "Методи випробування", "Метод контролювання", "Методи контролювання", "Метод аналізування", "Типова методика випробування" тощо.

Якщо методи випробування (контролювання) викладено в окремому ВСТ СЗТВ, то зазначений додатковий складник не наводять.

Приклад 1.

**КОМПЛЕКСНА СИСТЕМА
ЗАГАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ ДО
ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ.**

**ЗБРОЯ ВОГНЕПАЛЬНА КАЛІБРОМ ДО 30 ММ.
ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ЩОДО ПРИЗНАЧЕНОСТІ.
МЕТОДИ ВИПРОБУВАННЯ**

Приклад 2.

**КОМПЛЕКСНА СИСТЕМА
ЗАГАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ ДО
ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ.**

**ЗБРОЯ ВОГНЕПАЛЬНА КАЛІБРОМ ДО 30 ММ.
ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ЩОДО НАДІЙНОСТІ ТА БЕЗПЕКИ.
ТИПОВІ МЕТОДИ ВИПРОБУВАННЯ**

Приклад 3.

**КОМПЛЕКСНА СИСТЕМА
ЗАГАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ ДО
ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ.**

**ЗБРОЯ ВОГНЕПАЛЬНА КАЛІБРОМ ДО 30 ММ.
ЗАГАЛЬНІ КОНСТРУКТИВНІ ВИМОГИ, ЗАГАЛЬНІ
ВИМОГИ ЩОДО ДИЗАЙНУ, ЕРГОНОМІКИ Й ТЕХНІЧНОЇ
ЕСТЕТИКИ. ТИПОВІ МЕТОДИ ВИПРОБУВАННЯ І
КОНТРОЛЮВАННЯ**

7.2. Передмова

7.2.1. Загальні вимоги до оформлення розділу “Передмова” — згідно з ВСТ 001.001.

За потреби в розділі “Передмова” зазначають, що міждержавний стандарт ГОСТ В (серії ГОСТ В 20.39, ГОСТ В 20.57, ГОСТ В 9, ГОСТ В 29 та ін.) та/чи ОТТ колишнього СРСР, на основі якого розроблено ВСТ СЗТВ (наприклад, розділ “Передмова” цього ВСТ), вважають таким, що не застосовується у секторі безпеки і оборони України.

Примітка. Після прийняття ВСТ СЗТВ на основі міждержавних стандартів серії ГОСТ В, орган військової стандартизації інформує про це національний орган стандартизації для внесення відповідних змін до Каталогу національних стандартів і кодексів усталеної практики.

7.2.2. Якщо під час розроблення ВСТ СЗТВ використано стандарти НАТО і ВСТ, міжнародні, регіональні і галузеві стандарти (не прийняті в Україні), то інформацію про це зазначають в окремому пункті розділу. За потреби зазначають розділи, підрозділи, пункти, в яких використано вимоги цих стандартів. У разі значного обсягу таких відомостей їх наводять у розділі “Вступ”.

7.3. Сфера застосування

7.3.1. У розділі ВСТ СЗТВ “1. Сфера застосування” в такій послідовності зазначають:

- 1)** належність ЗТВ до загальновидових, міжвидових чи видових;
- 2)** об’єкти стандартизації відповідно до 5.2 та 5.4. Після назви групи виробів ОВТ (складових частин) наводять їхній код згідно з ДК 020. За потреби назву об’єкта стандартизації доповнюють додатковими відомостями для його точної ідентифікації користувачем ВСТ СЗТВ. Якщо груп однорідних виробів ОВТ (складових частин) кілька, то їх наводять відповідно до 7.1.2. Якщо груп вимог кілька, то їх наводять у вигляді переліку (див. приклад 2);
- 3)** належність ВСТ СЗТВ до рівня узагальнення згідно з ДСТУ В 20.39.101;
- 4)** вказівки щодо застосування ВСТ СЗТВ з іншими національними і військовими стандартами КСЗТВ (за потреби);
- 5)** обмеження щодо застосування ВСТ СЗТВ (за потреби).

Приклад 1.

1. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Цей військовий стандарт (далі — ВСТ) встановлює загальновидові загальні технічні вимоги (далі — ЗТВ) щодо призначеності та типові методики випробування для зброї вогнепальної калібром до 30 мм (код 1005).

Розроблений ВСТ може бути застосований іншими складовими сектору безпеки і оборони держави. У цивільній сфері не застосовується.

1.2. Цей ВСТ системи загальних технічних вимог до видів (типів) ОВТ належить до 2-го рівня узагальнення Комплексної системи загальних технічних вимог до ОВТ.

1.3. Цей ВСТ ЗТВ застосовують одночасно з ДСТУ В 20.39.XXX та ВСТ 20.39:XXXX.XXX.

Приклад 2.

1. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Цей військовий стандарт (далі — ВСТ) встановлює загальновидові загальні технічні вимоги (далі — ЗТВ) для зброї вогнепальної калібром до 30 мм (код 1005) щодо:

- 1)** призначеності;
- 2)** надійності;
- 3)** дизайну, ергономіки й технічної естетики.

Цей ВСТ також встановлює типові методи випробування і контролювання.

1.2. Цей ВСТ системи загальних технічних вимог до видів (типів) ОВТ належить до 2-го рівня узагальнення Комплексної системи загальних технічних вимог до ОВТ.

Приклад 3.

1. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Цей військовий стандарт (далі — ВСТ) встановлює видові загальні технічні вимоги (далі — ЗТВ) для авіаційних пускових установок (код 1055) номенклатури Повітряних Сил Збройних Сил України щодо:

- 1)** призначеності;
- 2)** надійності.

Цей ВСТ також встановлює типові методи випробування і контролювання.

1.2. Цей ВСТ системи загальних технічних вимог до видів (типів) ОВТ належить до 3-го рівня узагальнення Комплексної системи загальних технічних вимог до ОВТ.

Приклад 4.

1. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Цей військовий стандарт (далі — ВСТ) установлює загальновидові вимоги щодо типових методів дослідних випробувань артилерійських снарядів (елементів касетних бойових частин артилерійських снарядів) (коди 1305, 1310, 1315, 1320).

1.2. Цей ВСТ системи загальних технічних вимог до видів (типів) ОВТ належить до 3-го рівня узагальнення Комплексної системи загальних технічних вимог до ОВТ.

7.4. Основні розділи

7.4.1. ВСТ СЗТВ зазвичай містить два основних розділи:

- 1)** загальні технічні вимоги;
- 2)** типова(і) методика (методи) випробування (контролювання).

Побудова та зміст типових методик (методів) випробування – згідно з ДСТУ В 15.211.

За потреби до згаданих розділів в одному ВСТ СЗТВ додають розділ із класифікацією, необхідною для викладення загальних технічних вимог і методики (методів) випробування (контролювання).

7.4.2. Заборонено у ЗТВ наводити вимоги, які неможливо перевірити випробуваннями або контролюванням.

Не рекомендовано ЗТВ і методики випробувань наводити в окремих ВСТ СЗТВ.

7.4.3. Розділ із загальними технічними вимогами може містити вимоги до однієї чи кількох груп технічних вимог (див. 5.4). Якщо ВСТ СЗТВ стосується тільки однієї групи вимог, про це вказують у назві розділу, наприклад: “Загальні технічні вимоги щодо призначеності”. Якщо ВСТ СЗТВ стосується кількох груп вимог, то вимоги до кожної групи наводять в окремих підрозділах розділу “Загальні технічні вимоги”:

Приклад 1.

5. ЗАГАЛЬНІ ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ

5.1. Загальні технічні вимоги щодо призначеності

.....

5.2. Загальні технічні вимоги щодо живучості та стійкості

За аналогією викладають назву розділу із типовою(ми) методиками (методами) випробування (контролювання):

Приклад 2.

6. МЕТОДИ ВИПРОБУВАННЯ

6.1. Типові методи випробування щодо призначеності

.....

6.2. Типові методи випробування щодо живучості та стійкості

Якщо класифікація стосується обох розділів ВСТ СЗТВ відповідно до 7.4.1, то її наводять окремим розділом до них:

Приклад 3.

5. КЛАСИФІКАЦІЯ

.....

6. ЗАГАЛЬНІ ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ

.....

7. МЕТОДИ ВИПРОБУВАННЯ

Якщо класифікація стосується тільки одного із розділів ВСТ СЗТВ, то її наводять підрозділом цього розділу:

Приклад 4.

6. ЗАГАЛЬНІ ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ

.....

6.1. Класифікація

7. МЕТОДИ ВИПРОБУВАННЯ

або

Приклад 5.

6. ЗАГАЛЬНІ ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ

.....

7. МЕТОДИ ВИПРОБУВАННЯ

.....

7.1. Класифікація методів випробування

Орієнтовний зміст ЗТВ (відповідно до 5.4), які встановлюють у ВСТ СЗТВ, наведено у додатку 1.

ОРІЄНТОВНИЙ ЗМІСТ ЗАГАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ

Д1.1. Вимоги щодо призначеності мають містити технічні вимоги за показниками якості, які характеризують ефективність застосування виробів ОВТ за призначеністю в конкретних умовах використання (експлуатування), бойових умовах (ситуаціях), варіантах застосування тощо.

Показники призначеності використовують для оцінювання якості виробів ОВТ. Залежно від їхніх специфічних особливостей, ці показники мають характеризувати тактичні та/чи технічні можливості виробів ОВТ. Показники призначеності зазвичай установлюють у вигляді конкретних числових значень параметрів або їхніх діапазонів.

Приклади показників призначеності:

- 1) скорострільність;
- 2) прицільна дальність;
- 3) максимальна (мінімальна) дальність;
- 4) ймовірність ураження цілі;
- 5) зона (площа) ураження групових цілей;
- 6) дальність прямого пострілу;
- 7) забійна сила;
- 8) висота і дальність дії;
- 9) максимальна та мінімальна, крейсерська швидкість;
- 10) глибина занурення;
- 11) вогнева міць;
- 12) вантажопідіймальність;
- 13) потужність;
- 14) продуктивність;
- 15) швидкість набору висоти;
- 16) час спрацювання;
- 17) запас ходу;
- 18) швидкість та точність наведення;
- 19) показники готовності, час готовності до роботи;
- 20) показники маневреності;
- 21) показники прохідності;
- 22) показники чутливості;
- 23) показники автономності (наприклад, автономності бойового застосування).

Д1.2. Вимоги щодо живучості мають містити технічні вимоги за показниками якості, які характеризують здатність виробів ОВТ виконувати свої функції при бойових пошкодженнях та аварійних ситуаціях.

Приклади показників живучості:

- 1)** середній час відновлення виробів ОВТ після пошкодження у певній (типовій) бойовій ситуації або певних умовах бойової обстановки;
- 2)** ступінь порушення функційності виробів ОВТ в результаті пошкоджень у певній (типовій) бойовій або аварійній ситуації;
- 3)** середній час функціонування виробів ОВТ після вибуху ядерного боєприпасу розрахункового калібру;
- 4)** час введення в дію засобів захищеності та збереження живучості;
- 5)** ступінь забезпеченості виробів ОВТ засобами захищеності, збереження живучості та зниження помітності;
- 6)** показники помітності; може тощо, якщо ні то крапка

Під час формування вимог щодо живучості рекомендовано використовувати положення щодо оперативного ремонту та ремонту бойових пошкоджень згідно з ДСТУ В 15.602 та ВСТ 400.001.

Вимоги щодо стійкості до зовнішніх впливів і чинників (зокрема й захисту від корозії та старіння) мають містити технічні вимоги за показниками якості, які характеризують здатність виробів ОВТ зберігати працездатність під час впливу засобів ураження ймовірного противника, інших об'єктів (суб'єктів), а також впливу чинників навколишнього середовища (див. також ГОСТ В 9.001).

Приклади показників стійкості до зовнішнього впливу чинників навколишнього середовища:

- 1)** температура довкілля, при якій час підготовки виробів ОВТ до функціонування не більше встановленого документами;
- 2)** температура довкілля, при якій ймовірність безвідмовної роботи не нижче встановленої документами;
- 3)** характеристика вібрації (прискорення, частота, амплітуда, тривалість впливу), за якої гамма-відсотковий ресурс не менше встановленого документами;
- 4)** напруженість магнітного поля, за якої дальність дії не менше встановленої документами;
- 5)** рівень активних перешкод, за якого чутливість виробів ОВТ не нижче встановленої документами;
- 6)** рівень запиленості у повітрі, за якого гамма-відсотковий ресурс виробів ОВТ не менше встановленого документами;

7) значення показників кліматичних умов (температура, вологість, атмосферний тиск, пил, атмосферні опади), за яких вироби ОВТ зберігають працездатність (зокрема обмежену працездатність);

8) показники зносостійкості (абразивна дія піску та пилу, вплив атмосферних випадів, ожеледі тощо).

Для забезпечення захисту виробів ОВТ від корозії та старіння встановлюють технічні вимоги до лакофарбових та інших захисних покриттів, а також технічні вимоги, які дозволяють запобігти передчасному окисленню, розтріскуванню, руйнуванню та втомі матеріалів, зміні хімічних та фізичних властивостей рідин (ГОСТ В 9.001).

Також встановлюють технічні вимоги щодо штатного пакування виробів ОВТ, яке обмежує або запобігає впливу чинників навколишнього середовища, корозії та старіння (ГОСТ В 9.003).

За потреби визначають вимоги щодо параметрів навколишнього середовища (температура та вологість повітря, атмосферні опади та тиск повітря), за яких забезпечуються потрібні тактико-технічні характеристики виробу ОВТ.

Примітка. Загальні технічні вимоги щодо транспортування і зберігання (зокрема й пакування для транспортування і зберігання) виробів ОВТ викладають в іншому підрозділі ВСТ СЗТВ (див. 5.4 та Д1.12).

Показники захисту від корозії для боєприпасів встановлюють згідно з ГОСТ В 9.013.

Д1.3. Вимоги щодо надійності мають містити технічні вимоги за показниками якості, які характеризують здатність виробів ОВТ зберігати значення тактико-технічних (технічних) та експлуатаційних характеристик (показників) на визначеному рівні упродовж встановленого інтервалу часу (наробітку, строку служби) за певних умов використання (експлуатування) та підтримування.

Номенклатура показників надійності — згідно з ДСТУ 2860.

Вимоги щодо показників надійності установлюють згідно з ДСТУ В 15.010. Показники ремонтпридатності виробів ОВТ — згідно з [11] та вимоги до призначених показників виробів ОВТ — згідно з ДСТУ В 15.702.

Д1.4. Вимоги щодо радіоелектронного захисту мають містити технічні вимоги за показниками якості, які характеризують здатність виробів ОВТ функціонувати в умовах ведення противником радіоелектронної боротьби та взаємного впливу радіоелектронних (електротехнічних) засобів виробів ОВТ. До них належать вимоги щодо захисту радіоелектронних засобів виробів ОВТ від радіоелектронної розвідки та радіоелектронного подавлення, від ураження самонавідною

на випромінювання зброєю та від ураження електромагнітною зброєю (спрямованої енергії, потужного імпульсного випромінювання) тощо. Також вимоги щодо радіоелектронного захисту мають містити вимоги щодо електромагнітної сумісності та скритності радіоелектронних засобів.

Приклади показників радіоелектронного захисту:

- 1) показники електромагнітної сумісності;
- 2) показники завадозахищеності (завадостійкості до зовнішніх активних та/чи пасивних сигналів, екранування тощо);
- 3) показники електромагнітної стійкості;
- 4) показники скритності (енергетична скритність радіотехнічних засобів тощо);
- 5) показники радіо-, радіотехнічного, інфрачервоного, оптичного та гідроакустичного маскування (рівні затухання сигналів, акустичних шумів, випромінювання гетеродинів, демаскуючого інфрачервоного випромінювання тощо) (див. також ГОСТ В 20.39.308).

Примітка. Показники радіоелектронного захисту виробів ОВТ можуть бути використані при формуванні ЗТВ щодо протидії технічним розвідкам противника.

Д1.5. Конструктивні вимоги мають містити технічні вимоги за показниками якості, які характеризують конструктивні особливості виробів ОВТ.

Приклади конструктивних показників:

- 1) маса виробів (складових частин), обмеження за масою;
- 2) габаритні (установні) розміри;
- 3) діапазони (запаси) регулювання;
- 4) приєднувальні розміри виробів;
- 5) коефіцієнт використання корисного об'єму виробу;
- 6) число найменувань (номенклатура) кріпильних елементів у виробі;
- 7) кількість (номенклатура) запозичених, стандартних, уніфікованих та оригінальних складових частин.

До конструктивних вимог також додають вимоги щодо:

- 1) виду виконання виробів ОВТ (контейнерне, модульне, моноблокове тощо);
- 2) конструкцій основних складових частин та комплектувальних виробів;
- 3) матеріалів та покриттів;
- 4) органів керування та налаштування;

5) пристосованості конструкції виробу ОВТ до модернізації чи модифікації;

6) пристосованості конструкції виробу ОВТ до технічного обслуговування та ремонтування (зокрема контролювання його параметрів), консервації, перевезення, зберігання, пакування та маркування;

7) конструкції маскувальних засобів;

8) комплексної мікромініатюризації апаратури військового призначення (далі — АпВП) (див. Д1.5.1);

9) комплектації виробу ОВТ, зокрема запасними частинами, інструментами, приладдям і матеріалами (далі – ЗІП).

Під час розроблення конструктивних вимог ураховують вимоги відповідно до Д1.2.8 ВСТ 001.001.

Д1.5.1. Для конструювання АпВП вимоги до неї формують на основі методів комплексної мікромініатюризації, яка передбачає:

широке використання, інтегральних мікросхем, мікромодулів, мікрозборок, та інших мікро- та наноелектронних виробів;

широке використання мініатюрних та малогабаритних електрорадіовиробів, сумісних з інтегральними мікросхемами;

використання базових, стандартних та уніфікованих конструкцій із полегшених високоміцних матеріалів;

високу щільність друкованого монтажу;

вибір оптимальної структури АпВП, застосування дискретних методів оброблення сигналів, сучасних способів комутації, нових фізичних принципів та конструктивних рішень;

опрацювання та встановлення раціональних технічних вимог до АпВП з урахуванням максимально можливого скорочення її габаритів, маси та енергоспоживання.

Д1.5.2. До конструкції АпВП висувають вимоги щодо технологічності. Номенклатура показників технологічності — згідно з [12] та [13].

Д1.5.3. Конструкція АпВП має бути ремонтпридатною. Вимоги щодо ремонтпридатності конструкції АпВП установлюють згідно з [11].

Вимоги щодо ремонтпридатності не розповсюджують на АпВП, яка не підлягає ремонтуванню. Також, за потреби, не висувають вимоги щодо ремонтпридатності до АпВП разового використання.

Ремонтпридатність конструкції АпВП забезпечують:

широким застосуванням стандартних та уніфікованих деталей та складаних одиниць, використання яких не призведе до зниження характеристик АпВП;

обмеженням типорозмірів кріпильних елементів;

створенням параметричних та типорозмірних рядів уніфікованих складових частин та на їх основі базових конструкцій із застосуванням їх для компонування АпВП, з урахуванням обмеження номенклатури ЗІП;

дотриманням конструктивних способів збирання АпВП, які виключають можливість її неправильного монтування при технічному обслуговуванні та/чи ремонтуванні;

доступністю до складаних одиниць та деталей, їх легким зніманням при технічному обслуговуванні та ремонтуванні;

пристосованістю складових частин АпВП для виконання регулювальних робіт під час технічного обслуговування та ремонтування.

Д1.6. Вимоги щодо технологічності мають містити технічні вимоги за показниками якості, які характеризують властивості виробів ОВТ, що забезпечують оптимізацію витрат матеріалів, засобів, праці та часу під час технологічного підготування виробництва (див. ДСТУ В 15.301), виробництва, використання (експлуатування) та підтримування виробів ОВТ.

Номенклатура показників технологічності — згідно з [13], вибір показників забезпечення технологічності — згідно з [12].

Д1.7. Вимоги щодо стандартизації та уніфікації (зокрема сумісності та взаємозамінності) мають містити технічні вимоги за показниками якості, які характеризують рівень стандартизації та уніфікації виробів ОВТ.

Показники стандартизації та уніфікації виробів ОВТ установлюють згідно з ДСТУ В 15.111 та ДСТУ В 15.112, оцінюють під час науково-дослідних робіт, дослідно-конструкторських робіт, уточнюють під час випробувань та виробництва.

Залежно від особливостей виробів ОВТ установлюють кількісні та/або якісні показники стандартизації та уніфікації.

За потреби в додатках ВСТ СЗТВ можуть бути наведені обмежувальні переліки складових частин і матеріалів, за формою згідно з додатком В ДСТУ В 15.209.

Вимоги щодо сумісності та взаємозамінності виробів ОВТ встановлюють відповідно до Д1.4 ВСТ 001.001.

Д1.8. Вимоги до ПрЗ виробів ОВТ мають містити технічні вимоги за показниками якості, які характеризують такі властивості ПрЗ:

- 1) функційність;
- 2) продуктивність;
- 3) сумісність;
- 4) надійність;
- 5) захищеність;
- 6) зручність користування;

- 7) зручність супроводження;
- 8) переносимість.

Вимоги до ПрЗ встановлюють згідно з додатком В ДСТУ В 15.012.

Д1.9. Вимоги щодо якості й технічного рівня (зокрема й щодо контролювання якості) мають містити вимоги щодо:

- 1) встановлення показників гарантійних зобов'язань згідно з ДСТУ В 15.306;
- 2) показників оцінювання технічного рівня виробів ОВТ згідно з ДСТУ В 15.011;
- 3) контролювання показників якості виробів ОВТ під час розроблення, виробництва та підтримування виробів ОВТ;
- 4) критичних складових частин та ключових характеристик виробів ОВТ;
- 5) вимоги щодо керування якістю під час розроблення та виробництва виробів ОВТ;
- 6) вимоги щодо верифікації та валідації.

Д1.10. Вимоги щодо дизайну, ергономіки та технічної естетики встановлюють з урахуванням таких чинників:

- 1) призначеність виробів ОВТ;
- 2) характеристики цільової групи користувачів (антропометричні показники, біохімічні та когнітивні можливості);
- 3) завдання та цілі, які необхідно досягти (розподіл функцій та завдань між виробами ОВТ та їх користувачами);
- 4) наявні обмеження (економічні або юридичні);
- 5) чинники фізичного, хімічного, біологічного, організаційного та соціально-психологічного середовища;
- 6) вплив навантажень на людську діяльність: зовнішні (отримання та набуття навичок) та внутрішні (втома, хвороба, розумове навантаження тощо) аспекти;
- 7) доступність та зручність використання (експлуатування) виробів ОВТ.

Д1.10.1. АпВП виробів ОВТ має задовольняти вимогам щодо:

- 1) робочого місця людини-оператора, які визначають його компонування (засоби відображення інформації, органи керування, розміри інформаційного та моторного полів тощо);

2) робочого середовища, яке характеризує умови діяльності людини-оператора (освітленість, температура, рівень шуму, вібрації тощо);

3) робочої діяльності людини-оператора, яка характеризує процес функціонування (ступінь автоматизації процесів, розподіл функцій між операторами, алгоритми, керування та обслуговування);

4) професійних якостей людини-оператора (рівень кваліфікації, швидкість реакції, необхідність контролювання діяльності оператора тощо);

5) кольорового оформлення.

Конкретні вимоги (показники, характеристики) та їхні числові значення встановлюють на підставі чинних стандартів щодо дизайну, ергономіки та технічної естетики виробів ОВТ та з урахуванням особливостей конструктивної побудови та функціонування групи однорідних виробів ОВТ.

Д1.10.2. Під час конструювання АпВП потрібно урахувати антропометричні показники людини-оператора. Колективні та індивідуальні робочі місця людини-оператора повинні забезпечувати:

1) можливість швидкого зайняття його (їх) людиною-оператором (розрахунком, екіпажом);

2) зручність виконання персоналом функційних обов'язків під час виконання операцій щодо застосування виробів ОВТ в заданих умовах;

3) достатні фізичні (зокрема слухові та зорові) зв'язки між операторами та АпВП, а також між операторами.

Д1.10.3. Вимоги щодо технічної естетики мають характеризувати (див. також ДСТУ В 15.201):

1) композиційну цілісність;

2) інформаційну виразність;

3) раціональність форми виконання виробів ОВТ;

4) відповідність форми виконання виробів ОВТ сучасному рівню розвитку ОВТ, узгодженість та відповідність форми та об'ємно-просторової структури виробу ОВТ;

5) структуру виробу ОВТ, відповідність кольорового вирішення та оздоблення виробу ОВТ.

Д1.10.4. Для встановлення вимог щодо дизайну, ергономіки та технічної естетики (див. також ДСТУ 8957) використовують:

1) дизайн-ергономічні показники щодо:

- а)** психофізіологічного навантаження на користувача виробу ОВТ;
- б)** відповідності конструкції виробу ОВТ та його складників антропометричним характеристикам людини;
- в)** зручності конструкції та раціональності компоновання виробу ОВТ;
- г)** ергономічності форми, розмірів, розташування приладів, дизайну інтерфейсу тощо;
- д)** ергономічності засобів акустичної та тактильної інформації;
- е)** повноти та зручності користування експлуатаційною документацією виробу ОВТ;
- ж)** застосування спеціального виду одягу та взуття, а також спеціальних засобів захисту (водолазний костюм, протигаз, захисні окуляри тощо);
- и)** гігієнічних показників (фізичні: шум, вібрація), (хімічні: вміст шкідливих компонентів у матеріалах, пальному);
- к)** безпечності (вплив електричного струму, чинник механічного походження, алгоритм експлуатування виробу ОВТ);

2) техніко-естетичні показники щодо:

- а)** функційно-конструктивної та технічної зумовленості форми виробу ОВТ;
- б)** архітектонічності форми виробу ОВТ;
- в)** пластичності форми виробу ОВТ;
- г)** художньо-графічної виразності форми виробу ОВТ;
- д)** колірно-графічної та колірно-фактурної сполучуваності складових частин виробу ОВТ;
- е)** стійкості до пошкоджень.

Д1.11. Вимоги щодо підтримування (зокрема з технічного обслуговування та ремонтування) виробів ОВТ установлюють згідно з ДСТУ В 15.704 та Д1.2.14 ВСТ 001.001 (в частині, що стосується технічного обслуговування та ремонтування).

Приклади показників щодо підтримування (технічного обслуговування та ремонтування):

- 1)** коефіцієнт технічного використання виробів ОВТ або коефіцієнт їхньої готовності (технічної готовності);
- 2)** питома трудомісткість підготування виробів ОВТ до використання;
- 3)** питома трудомісткість технічного обслуговування виробів ОВТ;
- 4)** відносна трудомісткість ремонтування виробів ОВТ;
- 5)** обсяг та періодичність технічного обслуговування;
- 6)** час підготування виробів ОВТ до використання (застосування, експлуатування) за різних умов.

Під час встановлення вимог щодо підтримування ураховують положення ДСТУ В 15.005 (щодо елементів зінтегрованої логістичної підтримки), ДСТУ В 15.704 та ДСТУ В 15.602.

Д1.12. Вимоги щодо транспортування і зберігання мають містити технічні вимоги для групи однорідних виробів ОВТ відповідно до Д1.2.12 та Д1.2.13 ВСТ 001.001.

Приклади показників щодо транспортабельності виробів ОВТ:

- 1) припустима дальність, швидкість, висота транспортування;
- 2) середня тривалість підготування виробів ОВТ до транспортування;
- 3) середній час встановлення (завантаження) виробів ОВТ на засіб транспортування (залізнична платформа, вантажний автомобіль, автомобільний трал, літак, корабель тощо);
- 4) середній час приведення виробів ОВТ у стан бойової готовності після транспортування;
- 5) середні енергетичні витрати (витрати палива) транспорту, необхідні для транспортування виробів ОВТ на певну відстань;
- 6) коефіцієнт заповнення об'єму засобів транспортування.

Додатково до Д1.2.13 ВСТ 001.001 вказують такі вимоги щодо зберігання:

1) вимоги до контролювання (вимірювання) кліматичних чинників (температури, відносної вологості, атмосферного тиску, концентрацій корозійно-активних агентів атмосфери, потоку повітря, концентрації пилу або піску, сонячного випромінювання тощо) в місцях зберігання;

Примітка. Загальні вимоги до умов зберігання виробів ОВТ — див. ГОСТ В 9.003.

2) вимоги щодо запобігання впливу біологічних чинників (цвілеві гриби, бактерії, комахи, хробаки, гризуни);

3) вимоги щодо консервації виробів ОВТ перед закладанням на зберігання та вимоги щодо розконсервування під час зняття зі зберігання. Консервація виробів ОВТ повинна забезпечувати: можливість вилучення деяких ЗІП із комплексу ЗІП без порушення консервації; багаторазове користування ЗІП та можливість його поповнення під час зберігання;

4) вимоги до пакування для зберігання (див. також Д1.2.11 та ГОСТ В 9.001);

5) вимоги до допоміжного устаткування, необхідного для зберігання;

6) вимоги до сховищ, відкритих майданчиків, навісів та інших об'єктів інфраструктури, необхідних для зберігання виробів ОВТ.

Примітка. Загальні вимоги до місць зберігання виробів ОВТ — див. ГОСТ В 9.003.

Д1.13. Вимоги щодо безпеки та охорони довкілля мають містити технічні вимоги відповідно до Д1.2.5 ВСТ 001.001 та ГОСТ В 20.39.308.

Д1.14. Вимоги щодо прихованості та маскуванню мають містити технічні вимоги за показниками, які характеризують пристосованість виробів ОВТ до приховування (хибної імітації) своєї дислокації, призначеності, складу, структури та параметрів від усіх видів розвідки противника.

Приклади показників прихованості та маскуванню:

- 1)** ймовірність виявлення виробів ОВТ противником, який використовує певні технічні засоби виявлення (розвідки);
- 2)** середній час виявлення виробів ОВТ противником;
- 3)** рівень демаскувального випромінювання виробів ОВТ;
- 4)** рівень пасивних (активних) перешкод;
- 5)** максимальна дальність імовірного виявлення виробів ОВТ.

Під час встановлення вимог щодо прихованості та маскуванню враховують вимоги згідно з ВСТ 20.39:1080.001.

Д1.15. Вимоги щодо забезпечення єдності вимірювань (метрологічні вимоги) мають містити технічні вимоги відповідно до додатку В ДСТУ В 15.901.

Приклади показників забезпечення єдності вимірювань (метрологічних вимог):

- 1)** відносний приріст показників бойової ефективності (боєготовності) або показників готовності за рахунок забезпечення належного рівня єдності вимірювань;
- 2)** межа дозволеної сумарної похибки вимірювання параметрів, які визначають ефективність бойового застосування виробів ОВТ (точність стрільби, точність (середньоквадратичне відхилення) попадання ракет, ймовірність встановлення зв'язку при певній точності встановлення частот тощо);
- 3)** ймовірність правильного встановлення несправної складової частини виробу ОВТ за допомогою засобів вимірювальної техніки;
- 4)** періодичність та тривалість вимірювання (контролювання) параметрів за допомогою засобів вимірювальної техніки;
- 5)** вартість забезпечення єдності вимірювань;
- 6)** трудомісткість виконання вимірювань;

7) маса та об'єм засобів вимірювальної техніки, потрібних для забезпечення єдності вимірювань для виробів ОВТ;

8) сумарні витрати часу на повірку (калібрування) засобів вимірювальної техніки зі складу виробів ОВТ (зі складу ЗІП);

9) витрати часу на метрологічне обслуговування спеціальної контрольно-перевірочної апаратури.

Вимоги щодо забезпечення єдності вимірювань (метрологічні вимоги) до виробів ОВТ не висувають за таких умов:

1) вимірювання (контролювання) параметрів виробів ОВТ не передбачається конструкцією (вимогами щодо використання та підтримування);

2) складниками (конструкцією) виробів ОВТ не передбачено використання засобів вимірювальної техніки.

Д1.16. Економічні або техніко-економічні вимоги (далі – економічні вимоги) мають містити вимоги за показниками, які характеризують витрати на розроблення, виробництво, використання (експлуатування) та підтримування виробів ОВТ, а також економічну ефективність його використання (експлуатування) та підтримування. Виконання економічних вимог має забезпечувати доцільність створення виробів ОВТ за критерієм “ефективність-вартість”.

Економічні вимоги встановлюють відповідно до номенклатури економічних показників згідно з [10] (приклад номенклатури наведено у таблиці Д1.1). Економічні вимоги на різних рівнях узагальнення СЗТВ обирають залежно від специфіки та особливостей виробів ОВТ та їхніх складників.

Таблиця Д1.1 — Приклад номенклатури економічних показників

Ч/ч	Економічний показник	Умовна позначка	Опис показника
1	Загальна вартість життєвого циклу (далі — ЖЦ) виробу ОВТ	Сжц	Сумарні витрати, що були використані на стадіях ЖЦ
Примітка. Для оцінювання за критерієм “ефективність — вартість” та порівняння альтернатив не рекомендовано використовувати як економічний показник загальну вартість ЖЦ. Доцільно визначати вартість ЖЦ як набори даних згідно з ДСТУ В 15.007.			
2	Вартість стадії ЖЦ “задум”	Сзад	Витрати на виконання науково-дослідних робіт, аванпроектів, зокрема на розроблення та виготовлення макетів (моделей) та проведення експериментальних випробувань
3	Вартість стадії ЖЦ “розроблення”	Срозр	Сумарні витрати на стадію ЖЦ “розроблення”, зокрема на дослідно-конструкторські роботи (далі — ДКР)

Продовження таблиці Д1.1

Ч/ч	Економічний показник	Умовна позначка	Опис показника
3.1	Вартість виконання ДКР	С _{ДКР}	Витрати на виконання ДКР, зокрема на розроблення ескізного проекту, технічного проекту, спеціальних ПрЗ та робочої конструкторської документації, програмної документації, виготовлення дослідного зразку (дослідної партії) виробу ОВТ, корегування робочої конструкторської документації за результатами випробувань
3.2	Вартість будівництва об'єктів та споруд інфраструктури для проведення випробувань дослідних зразків (дослідної партії) виробів ОВТ та матеріалів	С _{Буд}	Витрати на будівництво об'єктів та споруд інфраструктури, зокрема спеціальних стендів
4	Вартість виробництва виробів ОВТ (їх складників) та матеріалів	С _{Вир}	Сумарні витрати на стадію "виробництва", зокрема на розроблення технологічної документації, освоєння та поставлення виробу ОВТ на виробництво
4.1	Вартість виробництва виробів ОВТ, їхніх складників та матеріалів (для відновлення виробництва)	С _{Вир} відн	Витрати на стадії "виробництва", зокрема для відновлення виробництва, серійного виробництва, розроблення технологій та відповідних засобів технологічного оснащення
4.2	Вартість сталого виробництва виробів ОВТ та їхніх складників	С _{Вир} СТ	Витрати на стале виробництво виробів ОВТ та їх складників, що виражені оптовою вартістю або собівартістю їхнього серійного виробництва, зокрема витрати на випробування та приймання
4.3	Вартість монтування та налагодження виробів ОВТ (їхніх складників, ПрЗ) на місці використання (експлуатування)	С _{МОНТ}	Витрати на монтування, розгортання та налагодження виробів ОВТ (їхніх складників, ПрЗ), зокрема на передавання виробів ОВТ споживачу
4.4	Вартість будівництва нових (реконструкції наявних) об'єктів виробничого призначення для організування серійного виробництва виробів ОВТ	С _{Буд} СЕР	Витрати на будівництво об'єктів виробничого призначення, зокрема будівельно-монтажні роботи
5	Вартість стадії ЖЦ "використання"	С _{Вик}	Сумарні витрати на використання (експлуатування) виробів ОВТ

Продовження таблиці Д1.1

Ч/ч	Економічний показник	Умовна позначка	Опис показника
5.1	Річна вартість використання (експлуатування) виробів ОВТ	СРІЧН ВИК	Середні витрати на використання (експлуатування) виробів ОВТ за один рік
6	Вартість стадії ЖЦ "підтримка"	СПІДТ	Витрати на підтримування виробів ОВТ, зокрема на технічне обслуговування та ремонтування (крім капітального ремонту)
6.1	Вартість зберігання виробів ОВТ	СЗБЕР	Витрати на короткочасне та тривале зберігання, зокрема на технічне обслуговування під час зберігання (за весь період зберігання)
6.2	Річна вартість зберігання виробів ОВТ	СРІЧН ЗБЕР	Витрати на зберігання виробів ОВТ в середньому за один рік
6.3	Вартість капітального ремонту виробів ОВТ	СКАПРЕМ	Витрати на капітальне ремонтування виробів ОВТ, зокрема на підприємствах виробника

Примітка. У таблиці Д1.1 наведено спрощений варіант номенклатури економічних показників. Для кожного виду (типу) виробу ОВТ зазвичай розробляють типову номенклатуру економічних показників з урахуванням особливостей групи однорідних виробів ОВТ та моделі ЖЦ.

За потреби вводять економічні показники, які у вартісному вигляді можуть характеризувати:

- 1) технологічність — відносною технологічною собівартістю заготівельних робіт;
- 2) зручність підтримування (технічного обслуговування та ремонтування) — питомою собівартістю підтримування виробу ОВТ;
- 3) рівень стандартизації та уніфікації — коефіцієнтом застосовності у вартісному вигляді;
- 4) патентно-правовий рівень — вартісним показником патентної чистоти.

Економічні вимоги можуть містити вимоги щодо обмеження вартості ЖЦ та/чи окремих елементів структури розподілу витрат (див. ДСТУ В 15.007).

Д1.17. Вимоги щодо маркування та ідентифікування виробів ОВТ установлюють згідно з ДСТУ В 20.39.109 та Д1.2.10-Д1.2.11 ВСТ 001.001.

За потреби установлюють вимоги щодо специфічного маркування та ідентифікування, які притаманні тільки певній групі однорідних (типам, видам) виробів ОВТ.

Приклади показників маркування та ідентифікування:

- 1) розміри маркування (зокрема штрихового);
- 2) показники розбірливості;
- 3) висота символів тексту маркування;
- 4) якість маркування (стійкість маркування до чинників навколишнього середовища, легкість відновлення у разі пошкодження).

Вимоги щодо маркування та ідентифікування установлюють також до пакування виробів ОВТ.

Д1.18. Вимоги щодо вилучення (розбирання, демілітаризації, утилізації, захоронення) установлюють згідно з ДСТУ В 15.803.

Залежно від типового складу виробів ОВТ визначають типову модель вилучення (див. також ДСТУ В 15.803).

Приклади показників щодо вилучення:

1) допустимі рівні забруднення, викидів, випромінення під час розбирання, утилізації, захоронення та знищення складових частин і матеріалів виробу ОВТ;

2) показники, які характеризують ступінь демілітаризації виробу ОВТ та його складових частин (технічні вимоги до виробу після його демілітаризації).

За потреби встановлюють технічні вимоги щодо параметрів засобів вимірювання / контролювання параметрів середовища, рівнів забруднення, випромінювання в місцях захоронення неліквідних матеріалів, отриманих за результатами розбирання чи утилізації виробів ОВТ.

Також установлюють вимоги щодо вилучення з виробу ОВТ або його складових частин рідкісноземельних, дорогоцінних металів та каміння (за наявності).

Бібліографія

1. Закон України “Про оборонні закупівлі”.
2. Закон України “Про державну таємницю”.
3. Закон України “Про стандартизацію”.
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.02.2015 № 345 “Про затвердження Порядку постачання товарів оборонного призначення під час особливого періоду, введення надзвичайного стану, проведення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії та у період проведення антитерористичної операції” (зі змінами).
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 № 242 “Про затвердження Положення про протидію технічним розвідкам в Україні”.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 18.12.2013 № 939 “Про затвердження Порядку організації та забезпечення режиму секретності в державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях” (зі змінами).
6. Наказ Міністерства оборони України від 22.12.2020 № 484 “Про затвердження Порядку організації та здійснення оборонного планування в Міністерстві оборони України, Збройних Силах України та інших складових сил оборони”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 16.02.2021 за № 196/35818.
7. Наказ Служби безпеки України від 23.12.2020 № 383 “Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 14.01.2021 за № 52/35674.
8. Наказ Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України від 03.11.2017 № 026.
9. Наказ Головнокомандувача Збройних Сил України від 28.08.2020 № 127 “Про затвердження Інструкції з формування оперативно-стратегічних, оперативно-тактичних та загальних вимог до перспективних (нових, модернізованих) систем (комплексів, зразків) озброєння та військової техніки Збройних Сил України”
10. ГОСТ В 20.39.106-83 “Комплексная система общих технических требований к военной технике. Экономические требования. Номенклатура и порядок выбора” (“Комплексна система загальних технічних вимог до військової техніки. Економічні вимоги Номенклатура та порядок вибору”)
11. ГОСТ В 20.39.104-79 “Комплексная система общих технических требований к военной технике. Ремонтпригодность. Общие требования”

(“Комплексна система загальних технічних вимог до військової техніки. Ремонтпридатність. Загальні вимоги”)

12. ГОСТ 14.201-83 “Обеспечение технологичности конструкции изделий. Общие требования” (“Забезпечення технологічності конструкції виробів. Загальні вимоги”)

13. ГОСТ 14.205-83 “Технологичность конструкции изделий. Термины и определения” (“Технологічність конструкції виробів. Терміни та визначення”)

Ключові слова: озброєння, військова техніка, загальні технічні вимоги, виріб, складова частина, однорідність.